

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: L 15, 11 – 24

Text: **Mt 11, 2 – 6** *Jan uslyšel ve vězení o činech Kristových; poslal k němu vzkaz po svých služebnících: "Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?" Ježíš jim odpověděl: "Jděte, zvěstujte Janovi, co vidíte a slyšíte: Slepi vidí, chromí chodí, malomocní jsou očisťováni, hluchí slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium. A blaže tomu, kdo se nade mnou neuráží."*

Milí přátelé, bratři a sestry v Kristu, zdravím všechny, kdo sledujete tento živý přenos ze svých domovů. Zvláště pak myslím na ty z vás, kdo jste v karanténě nebo jste přímo nemocní. Myslím na vás, pro které se domov stal dočasným vězením a je vám smutno. Vyprávění nedělní školy o uvězněném orličím mláděti nás uvedlo do myšlenek, kam nás to vlastně život zavál a jestli nám Bůh může pomoci. A vlastně není podstatné, zda si za své trápení můžeme sami nebo ne. Jan Křtitel, předchůdce Ježíše Krista, se ocitl nedobrovolně ve vězení kvůli tomu, co kázal a čemu věřil. On kázal o přicházejícím Mesiáši. Horlivě přesvědčoval lidi, že v Ježíši Kristu přichází světu spása. A teď Jan sedí ve vězení. A je na tom psychicky špatně. Nic z těch převratných věcí a změn, o nichž mluvil, se neděje. Sám je nespravedlivě odsouzen, Mesiáš v jeho prospěch nezasahuje, a Jan začíná vidět jakýsi rozpor mezi tím co kázal a mezi tím, jaká je skutečnost. A tento rozpor mezi idejemi a realitou v něm vzbuzuje pochybnosti, které pak ústí v otázku na Krista, z níž je cítit hořké zklamání: „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“

Nebyli bychom upřímní ani k druhým ani k sobě, kdybychom tvrdili, že my žádné napětí mezi tím, čemu věříme a tvrdou životní realitou nevnímáme. I my prožíváme všelijaká rozčarování, i my býváme psychicky na dně. I my se dostáváme do situací ne nepodobných tomu Janovu žaláři. Kdy se necítíme svobodní. Kdy jsme vystaveni psychickému tlaku, kdy pocítíme křivdu, kdy zakoušíme odsouzení od lidí, kdy jsme zklamaní z toho, že věci se nedaří tak, jak by měly, kdy nevidíme smysl své práce, vše se zdá marné, kdy máme pocit, že celý svět je najednou proti nám, že nikdo nás nemá rád, a my nevíme, jak z tohoto deprimujícího pocitu uniknout, jak se osvobodit od těžkých myšlenek v jejichž zajetí se zmítáme stále dokola a neznáme cestu ven. Dá se ještě v takové chvíli věřit, že Ježíš je náš Spasitel? Ten který nás zachraňuje a osvobozuje? Nemáme raději hledat pomoc někde jinde? V něčem jiném? Nemáme si pomoci nějak jinak, třeba sami? Otázka Jana Křtitele je i naší otázkou: „Jsi ten, který má přijít, nebo máme čekat jiného?“

Připusťme si tu Janovu otázku. Bible říká, že Ježíš je Spasitel. Jestli ano, jak mě zachraňuje? Jak mě vysvobozuje? A co když jeho spásu nijak konkrétně neprožívám? Co když se to do mého života nijak nepromítá? Prožíváme všelijaká traumata, rodinné krize, utrpení psychická i fyzická, potýkáme se s neřešitelnými problémy. A pak někdo přijde a řekne nám takovou lacinou poučku: Ježíš tě spasí! – Ano, možná jednou, po smrti, říkáme si. Na to je ještě čas. Ale v tomto životě mi to k ničemu není. Na problémy tohoto života je Ježíš krátký. Kdyby byl skutečný spasitel i pro tento život, tak by to přece na světě vypadalo jinak. Můj muž by nepil, má žena by mě nepodváděla, děti by se ke mně chovaly s respektem, na světě by nebylo tolik zla, lži a nenávisti. Maminka by nebyla nemocná, tatínek by mi neumřel, protože Ježíš by všecky od toho zachránil. Kdyby to bylo tak jednoduché s tím Ježíšem, že přišel na svět, aby nás spasil, tak bychom se měli mnohem lépe. Ale nějak to nefunguje. Naše problémy tu jsou stále. A nějaký Ježíš nás z toho nevytrhne. Tak asi uvažuje velmi mnoho lidí. A spása na věčnosti? To je takový vzdálený pojem. Člověka spíš zajímá, proč lidé tady na světě trpí, proč jsou vraždy, proč je tolik násilí a nenávisti, proč jsou nemoci. A zdá se jim naivní věřit, že by na to existoval jednoduchý recept v podobě nějakého spasitele.

Přicházejí za mnou lidé s různými problémy. A já bych jim jako farář měl prozradit křesťanský recept: Věř v Pána Ježíše Krista a budeš spasen. Ale říkám si: „Nezní to příliš lacině? Je víra v Ježíše skutečnou pomocí v našich problémech? Nebo máme hledat pomoc ještě někde jinde?“

Tak nějak se asi cítil Jan Křtitel. Kázal o Ježíši, jaký je to Mesiáš, ale – já jsem teď ve vězení, možná budu popraven, říkal si, – a kvůli tomu on asi nepřišel, nebo to není ten pravý nebo ho můj úděl nezajímá, nebo já nevím, proč to tak je...

To jsou všechno vážně míněné otázky. Jsou to otázky našich nevěřících přátel, jsou to otázky našich věřících přátel, ale jsou to i naše vlastní pochybnosti, které nás tu a tam přepadají, jsme-li k sobě upřímní.

Ted' ale zbystřete pozornost. Ted' je důležité si všimnout, co s těmi svými pochybnostmi Jan Křtitel udělá. On neudělá to, co by běžně udělala většina lidí v podobné situaci. Jeho pochybnosti ho od Ježíše neodvracejí. On není s Ježíšem okamžitě hotov jako někteří, kteří by si hned sami také odpověděli – ano, není to ten pravý, protože mi zrovna ted' nepomohl. Jan ty vážně míněné otázky nechá zaznít, a pídí se po tom, začne pátrat po odpovědích, začne ty věci zkoumat, nedá si pokoj, dokud na něco nepřijde. Jeho pochybnosti ho od Ježíše neodvádějí, ale naopak jej k němu přivádějí.

No, a samozřejmě nás zajímá Ježíšova odpověď. Ježíš odpověděl: "Jděte, zvěstujte Janovi, co vidíte a slyšíte: Slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou očišťováni, hluší slyší, mrtví vstávají, chudým se zvěstuje evangelium. A blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží." My na té Ježíšově odpovědi vnímáme asi nejvíce jakousi zázračnost těch skutků, ale Ježíšova narážka na jejich možnou pohoršlivost spíše naznačuje, že má na mysli právě jejich obyčejnost, až nenápadnost. Nejde o zázraky jaksi na první pohled. Pro zázrak je třeba mít smysl, protože zázrak je něco, co se neodehrává před očima, ale jakoby „za zrakem“. Proto mluvíme o zázraku. Skutky, které Ježíš koná, by senzacechtivé žurnalisty asi neuspokojily. Vlastně to nejsou skutky, které tehdy lidé od Mesiáše očekávali. Všeobecné očekávání v té době bylo spojeno s představou, že Mesiáš, až přijde, tak si získá politickou moc, vyžene Římany ze země a nastolí Boží vládu tak nějak mocensky. Naproti tomu Ježíš nic takového nedělal a mnohé tím zklamal. A přece jeho skutky jsou mesiášské. Jan Křtitel má z Ježíšovy odpovědi vyrozumět, že se v jeho činech skutečně plní starozákonní proroctví. Ježíš ve své odpovědi totiž cituje slova proroka Izaiáše: „Bůh vás přijde spasit. Tehdy se rozevrou oči slepých a otevrou se uši hluchých. Tehdy kulhavý poskočí jako jelen a jazyk němého bude plesat.“ Ježíš chce Janovi naznačit, aby pochopil, že zvěstuje-li se chudým radostná zvěst, docházejí-li pomoci ti nejslabší a odstrčení, pak je to něco přelomového, pak se vlamuje Boží království do tohoto věku. Je to ale spíše takové skromné. Nic bombastického a senzačního, protože se začíná od chudých, nemocných a postižených.

Naše pochybnosti o Ježíši pramení často z našich lidských představ o něm. Vymyslíme si Mesiáše, jak by měl vypadat, jak my nás měl spasit, jak by nám měl pomáhat, ale Ježíš je jiný a jedná jinak. A to nás mate.

Je to podobné, jako Ježíš a Ježíšek. V mnoha rodinách se už malé děti infikují představou Boha jako pohádkového Ježíška. Jako bytosti, která nosí o vánocích dětem dárky. Ta představa jim určitou dobu vydrží, ale záhy zjistí, jak je to naivní a dětinské, a jejich reakcí je, že prostě odloží víru v Ježíška jako překonanou do říše pohádek. Udělají dobře. Jen tam totiž Ježíšek patří. V dospělé víře nemá co dělat. Jenže pak už se neptají, kde je tedy ten pravý Ježíš. Prostě vylijí s vaničkou i dítě. Nebo ho po Vánocích vysypou z jeslí nebo vyhodí se stromkem. Lidé pochybují o Ježíši, protože si myslí, že je to ten, koho si oni představují. A o takovém oni vědí, že jim nepomůže. Janovy představy o Mesiáši se ve vězení zbortily. A bylo dobře, že se zbortily. Ježíš revolucionář, Ježíš politik, či Ježíš zázračný léčitel nikoho nespasí. Kdo se ale nepohorší nad Ježíšem ukřižovaným, který se solidarizoval s chudými, s nemocnými, se zavrženými, ten teprve našel v Ježíši Spasitele pro svůj život.

Je to pochopitelně záležitost víry. Ježíš k nám přichází, a my ho snadno můžeme přehlédnout. V evangeliu čteme: „Na světě byl, svět skrze něj povstal, ale svět ho nepoznal. Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali.“ Boží království k nám přichází v Ježíši Kristu skrytě. Ježíš se narodil v chudém chlévě jako obyčejný člověk, byl obyčejným tesařem, obklopoval se chudými a bezvýznamnými lidmi a byl popraven jako trestanec. Nápis na kříži: „toto je král židů“ vzbuzoval ironický posměch. Ale takto k nám prostě Bůh přichází. Neokázale a tiše. Můžete o něm pochybovat jako Jan Křtitel ve vězení, můžete mu nevěřit, ale stále máte i druhou možnost. Můžete na to vsadit svůj život a žít jej s vědomím Kristovy blízkosti i uprostřed všeho utrpení, žít na každý den s vědomím Boží milosti a s vírou v Kristovo vítězství. A Ježíš dodává: Blaze tomu, kdo se nade mnou neuráží.

Modlitba: *Pane Ježíši, otevři naše oči, ať vidíme tvé království, které je našim zrakům skryto. Otevři naše uši, ať slyšíme tvé slovo. Postav nás na nohy, ať jdeme za tebou. Očisti nás od malomocenství hříchu. Probud' nás z duchovní smrti k novému životu. Ať jdeme a těm, kdo jsou chudí duchem, zvěstujeme radostnou zvěst. Dej, ať je i na nás zjeveno tvé království, aby ho mohli spatřit všichni, kteří jej dosud nevidí. Amen.*

Přímlovná modlitba: *Pane Ježíši Kriste, ty jsi sestoupil na tuto zem, stal ses jedním z nás a jednou přijdeš v slávě. Věříme, že jsi skrytě přítomen i dnes, zvláště uprostřed trpících. Proto se modlíme za všechny, kteří se jako ty věnují nemocným a potřebným. Prosíme za všechny, kdo bdí u jejich lůžek, v nemocnicích i doma. Modlíme se za ty, kdo nesou evangelium chudým. Prosíme tě za všechny pochybující, slabé ve víře, za všechny tápající a hledající. Pane, přijď a dej, ať světlo tvého evangelia prozáří naše zápaty a boje víry tak, abychom vítězili a vítězně doběhli až do cíle. Tobě, Pane, poroučíme i všechny zarmoucené, ty, kteří se trápí nad smrtí svých milých. Dej, ať se vzájemně potěšujeme výhledem k tomu velikému setkání v Božím království.*